

ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

น้ำผึ้ง สุวรรณสอาด
ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงปริมาณนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน (ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ) กับการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี โดยมีประชากรที่ศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบแผนงานโครงการเงินงบประมาณ (งบดำเนินงาน) ทั้งหมด จำนวน 50 คน เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนาคือค่าร้อยละ ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ และใช้สถิติอ้างอิงในการวิเคราะห์ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ด้วยสถิติ Chi square test ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยภายในส่วนบุคคล สังกัดกลุ่มวิชาการมีความสัมพันธ์กับผลการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ไตรมาสที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ในไตรมาสที่ 1 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ได้แก่ การติดต่อสื่อสารที่ดี การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนในไตรมาสที่ 2 ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการร่วมมือภายในองค์กร ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี ด้านการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม ด้านการกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ ด้านแผนงานที่ยืดหยุ่นได้และด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565

จากผลการวิจัยที่ได้ควรจะพัฒนาเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบแผนงานโครงการเงินงบประมาณที่ สังกัดกลุ่มสนับสนุน ให้มีการติดต่อสื่อสารการบริหารงบประมาณที่ดี และต้องกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจต่อสถานการณ์ต่างๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้สามารถ เบิกจ่ายงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กำหนด รวมถึง ต้องมีการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด เพื่อให้การบริหารงบประมาณมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำสำคัญ : ปัจจัยภายใน / ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ / การบริหารงบประมาณ

INTERNAL FACTORS AFFECTING BUDGETARY MANAGEMENT OF REGIONAL HEALTH PROMOTION CENTER 5 RATCHABURI

Numphung Suwansaard

Regional Health Promotion Center 5 Ratchaburi

The objectives of this quantitative research were to study the correlation between internal factors (personal factors and budgeting management efficiency factors) with budgeting management of the Regional Health Promotion Center 5, Ratchaburi. Population were the officers responsible for the budget project total of 50 people. The research tool was questionnaire. The statistics used in this research were percentage for personal factors and efficiency factors and Chi square test to study the factors correlation with budgetary management. The research findings were as follows:

1. The personal factors belonged to the academic work group had a relationship with budget management results in 1st quarter and 2nd quarter at the statistical significance of 0.05.

2. In 1st quarter budgeting management efficiency factors : good communication, relevant range and monitoring, were related with budget management results at the statistical significance of 0.05. In 2nd quarter all budgeting management efficiency factors : management participation and coordination, good communication, relevant goal, relevant range, flexible plans and monitoring were not related with budget management results.

From this research, the organization should develop the personal support group with the good communication and relevant range for guide the preparing plans, including periodically monitor budgeting management to be more efficiency.

Keywords : Internal factors / Budgeting management efficiency factors/ Budgeting management

บทนำ

จากสถานการณ์ของประเทศ รัฐบาลได้ปฏิรูประบบราชการในลักษณะองค์รวมเพื่อเปลี่ยนแปลงระบบบริหารภาครัฐไปสู่ “รูปแบบการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่” โดยปรับกลยุทธ์การบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ ภายใต้แนวคิดที่มุ่งเน้นผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ เน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นหลัก มีการวัดผลลัพธ์ และค่าใช้จ่ายที่อาศัยตัวชี้วัดเป็นตัวสะท้อนผลงานอย่างเป็นรูปธรรม มีความโปร่งใส คล่องตัว เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานของหน่วยงานภาครัฐให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้น ก่อให้เกิดการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารระดับกลางและระดับต้นทำงานได้เต็มศักยภาพ สามารถปรับปรุงและแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ทันเวลา ส่งผลให้เกิดแผนปฏิรูประบบบริหารภาครัฐที่เป็นรูปธรรมชัดเจน ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ให้กับการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2547)

การบริหารงบประมาณ วัดได้จากผลการเบิกจ่าย “ผ่านเกณฑ์” หรือ “ไม่ผ่านเกณฑ์” ตามที่กรมอนามัยกำหนด เรื่องแนวทางในการดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณ พ.ศ.2566 กำหนดเกณฑ์การเบิกจ่ายไตรมาสที่ 1 ร้อยละ 32 ไตรมาสที่ 2 ร้อยละ 50 ไตรมาสที่ 3 ร้อยละ 75 และไตรมาสที่ 4 ร้อยละ 100 (กองคลัง กรมอนามัย, 2566) โดยปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่างที่เอื้อต่อการบริหารงบประมาณ ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยภายใน คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดกลุ่ม/ฝ่าย และปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการร่วมมือภายในองค์กร การติดต่อสื่อสารที่ดี การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ แผนงานที่ยืดหยุ่นได้ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน (ธนกร เอกเผ่าพันธุ์, 2548)

สำหรับการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ได้นำระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์มาใช้ หลักการของระบบงานงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานตามยุทธศาสตร์และมาตรฐานการจัดการทางการเงิน ในส่วนที่จะเกี่ยวข้องกับศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี คือจะต้องมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยมีส่วนร่วมทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผน มีการกำหนดภารกิจ ผลผลิตและผลลัพธ์ การปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ถือเป็นเงื่อนไขในการได้รับจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้การบริหารงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงต้องมีการควบคุม กำกับ เร่งรัด ติดตาม และประเมินผลการบริหารจัดการงบประมาณในการดำเนินงานเกี่ยวกับงบประมาณ

ผู้วิจัยในฐานะผู้รับผิดชอบกำกับการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยภายในที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี โดยเฉพาะในไตรมาสที่ 1 และไตรมาสที่ 2 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการวางแผน แก้ไขปัญหาการใช้/การเบิกจ่ายงบประมาณ และนำผลที่ได้ไปเสนอแนะ เป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณของกรมอนามัยและศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ต่อไป

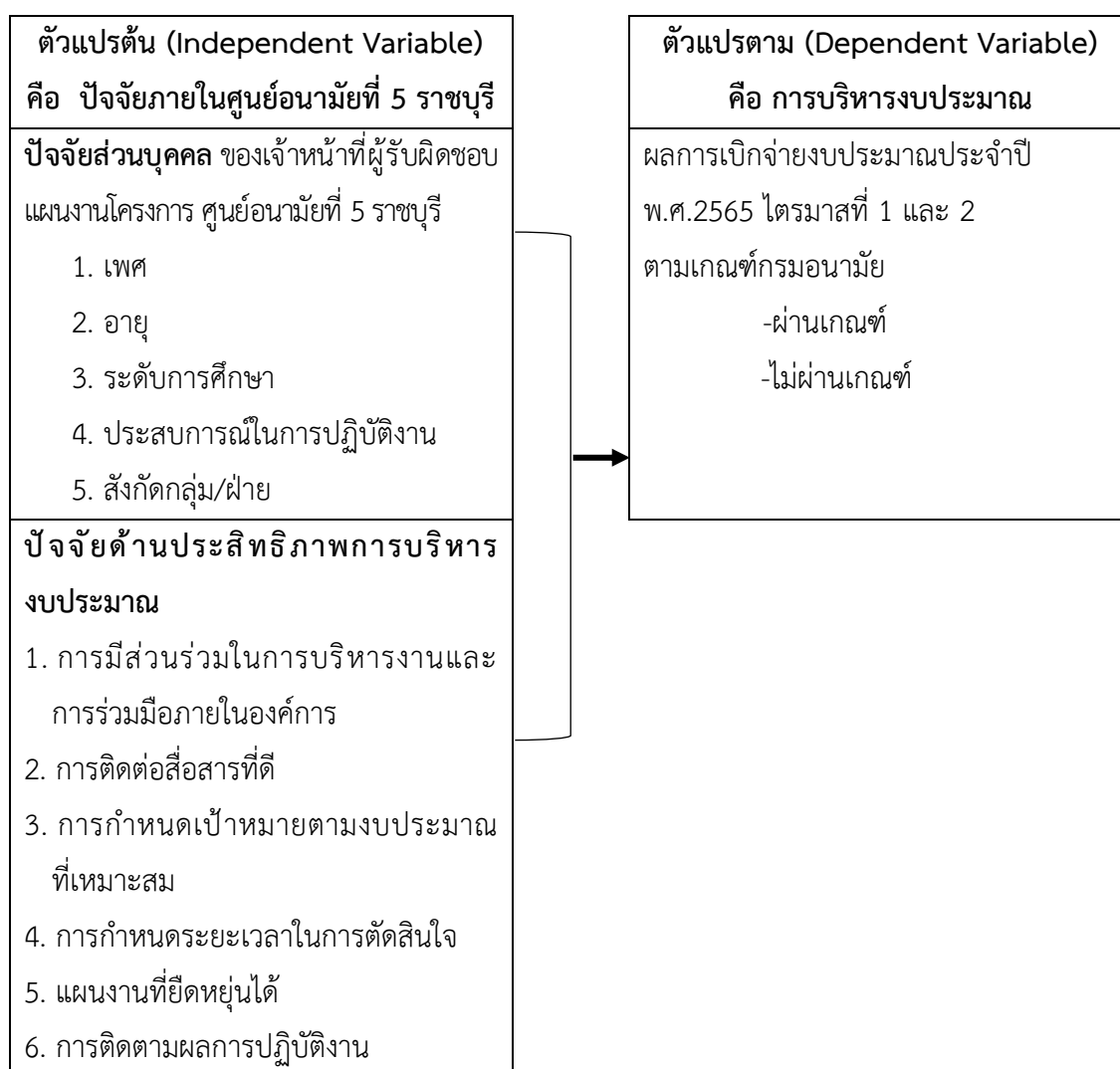
วัตถุประสงค์งานวิจัย

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน (ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ) กับการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี
2. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณมีความสัมพันธ์กับการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยภายใน หมายถึง ปัจจัยภายในศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล และปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของผู้รับผิดชอบแผนงานโครงการเงินงบประมาณ (งบดำเนินงาน) ของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

2. ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง คุณลักษณะของผู้รับผิดชอบแผนงานโครงการของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน สังกัดกลุ่ม/ฝ่าย

3. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการงบประมาณของผู้รับผิดชอบแผนงานโครงการของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี เพื่อให้บรรลุตามเกณฑ์และเป้าหมายที่กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการร่วมมือภายในองค์การ (Management Participation and Coordination) 2) การติดต่อสื่อสารที่ดี (Good Communication) 3) การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม (Relevant Goal) 4) การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ (Relevant Range) 5) แผนงานที่ยืดหยุ่นได้ (Flexible Plans) 6) การติดตามผลการปฏิบัติงาน (Monitoring)

4. การบริหารงบประมาณ หมายถึง ความสามารถในการเบิกจ่ายงบประมาณของผู้รับผิดชอบแผนงานโครงการเงินงบประมาณ (งบดำเนินงาน) ของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ไตรมาสที่ 1 และ 2 แบ่งเป็นผ่านเกณฑ์ หรือไม่ผ่านเกณฑ์ ตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน (ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ) กับการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี เป็นผู้ที่รับผิดชอบแผนงานโครงการเงินงบประมาณ (งบดำเนินงาน) ของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี และเป็นผู้ที่ปฏิบัติงานด้านงบประมาณ ทั้งหมด จำนวน 50 คน ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย 9 เดือน คือ ตุลาคม 2565 ถึง กรกฎาคม 2566

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ตัวแปรต้น: ปัจจัยภายในศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ประกอบด้วย

1) แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list) จำแนกตามเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน สังกัดกลุ่ม/ฝ่าย จำนวน 5 ข้อ

2) แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ของผู้รับผิดชอบแผนงานโครงการของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า Rating Scale มี 5 ระดับ ตามวิธี

ของ ลิเคิร์ต (Likert's) ซึ่งแบ่งเป็นแนวทางในการปฏิบัติ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการร่วมมือภายในองค์กร จำนวน 5 ข้อ 2) การติดต่อสื่อสารที่ดี จำนวน 5 ข้อ 3) การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม จำนวน 5 ข้อ 4) การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ จำนวน 5 ข้อ 5) แผนงานที่ยืดหยุ่นได้ จำนวน 5 ข้อ 6) การติดตามผลการปฏิบัติงาน จำนวน 5 ข้อ รวมทั้งสิ้น จำนวน 30 ข้อ

ตัวแปรตาม : การบริหารงบประมาณ ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากฐานข้อมูลผลการเบิกจ่ายงบประมาณและการดำเนินงานตามแผนงานโครงการ ซึ่งจัดกลุ่มตามกลุ่มงาน ภายในศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ปีงบประมาณ 2564 ถึง 2566 ของกลุ่มขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และพัฒนากำลังคน ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการส่งหนังสือถึงผู้อำนวยการศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2566 ภายหลังจากได้รับการรับรองโครงร่างวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี (ใบรับรองเลขที่ 6/2566 รับรองตั้งแต่วันที่ 5 กรกฎาคม 2566 ถึงวันที่ 4 กรกฎาคม 2567)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) แยกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ของผู้รับผิดชอบแผนงานโครงการ 6 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการร่วมมือภายในองค์กร 2) ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี 3) ด้านการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม 4) ด้านการกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ 5) ด้านแผนงานที่ยืดหยุ่นได้ และ 6) การติดตามผลการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) มีเกณฑ์การแปลผลดังต่อไปนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ระดับประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ
4.51 – 5.00	มากที่สุด
3.51 – 4.50	มาก
2.51 – 3.50	ปานกลาง
1.51 – 2.50	น้อย
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด

วิเคราะห์ปัจจัยภายในที่มีผลต่อการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ด้วยสถิติอ้างอิง Chi square test โดยในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการจัดกลุ่มตัวแปรส่วนบุคคลเป็น 2 กลุ่ม และจัดกลุ่มปัจจัยด้านประสิทธิภาพเป็น 2 กลุ่ม คือ ระดับมากที่สุด กับระดับน้อยที่สุดถึงมาก เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้นของการใช้ Chi square test

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไป

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 78.0 , มีอายุไม่เกิน 40 ปี ร้อยละ 52.0 , การศึกษา ระดับไม่เกินปริญญาตรี ร้อยละ 54 , มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานมากกว่า 10 ปี ร้อยละ 54.0 และสังกัด กลุ่ม/ฝ่าย กลุ่มงานวิชาการ ร้อยละ 56.0

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ที่รับผิดชอบแผนงานโครงการ
เงินงบประมาณทั้งหมด จำนวน 50 คน

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	(ร้อยละ)
เพศ		
ชาย	11	22.0
หญิง	39	78.0
อายุ		
ไม่เกิน 40 ปี (ระหว่าง 20-30 ปี และ 31-40 ปี)	26	52.0
มากกว่า 40 ปี (ระหว่าง 41-50 ปี และ 51ปีขึ้นไป)	24	48.0
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน		
ไม่เกิน 10 ปี (น้อยกว่า 5 ปี และ 6-10 ปี)	23	46.0
มากกว่า 10 ปี (11-15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป)	27	54.0
ระดับการศึกษา		
ไม่เกินปริญญาตรี (ต่ำกว่าปริญญาตรี และ ปริญญาตรี)	27	54.0
สูงกว่าปริญญาตรี	23	46.0
สังกัดกลุ่ม/ฝ่าย		
กลุ่มงานวิชาการ (กลุ่มแม่และเด็ก วัยเรียนวัยรุ่น วัยทำงาน ผู้สูงอายุ และอนามัยสิ่งแวดล้อม)	28	56.0
กลุ่มงานสนับสนุน (กลุ่มขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ฯ และ กลุ่มอำนวยการ)	22	44.0
รวม	50	100.0

2. ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ

จากตารางที่ 2 พบว่า เจ้าหน้าที่ของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีความเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการร่วมมือภายในองค์กร ร้อยละ 56.0 , รองลงมาคือ ด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ 48.0 , ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี ด้านการกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ ร้อยละ 44.0 ด้านแผนงานที่ยืดหยุ่นได้ ร้อยละ 40.0 ตามลำดับ สำหรับด้านการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม มีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ร้อยละ 36.0

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละของเจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 5 ที่รับผิดชอบแผนงานโครงการฯ จำแนกตามระดับความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ	ร้อยละของเจ้าหน้าที่ ที่มีระดับความคิดเห็น	
	มากที่สุด	น้อยที่สุดถึงมาก
1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการร่วมมือภายในองค์กร	56.0	44.0
2. การติดต่อสื่อสารที่ดี	44.0	56.0
3. การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม	36.0	64.0
4. การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ	44.0	56.0
5. แผนงานที่ยืดหยุ่นได้	40.0	60.0
6. การติดตามผลการปฏิบัติงาน	48.0	52.0

3. การบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ.2565 ไตรมาสที่ 1 และ 2

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ประจำปี พ.ศ.2565 รายโครงการ ในไตรมาสที่ 1 ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กรมอนามัยกำหนด ร้อยละ 78.0 และไตรมาสที่ 2 ไม่ผ่านเกณฑ์ตามที่กรมอนามัยกำหนด ร้อยละ 68.0

ตารางที่ 3 แสดงร้อยละการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 ไตรมาสที่ 1 และ 2 ตามเกณฑ์กรมอนามัยกำหนด

ไตรมาส	ผลการบริหารงบประมาณ รายโครงการ	
	ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ)	ไม่ผ่านเกณฑ์ (ร้อยละ)
ไตรมาสที่ 1	22.0	78.0
ไตรมาสที่ 2	32.0	68.0

4. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยภายในด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ และการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ.2565 ไตรมาสที่ 1 และ 2

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล กับการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ.2565 ไตรมาสที่ 1

ปัจจัยส่วนบุคคล	การบริหารงบประมาณ ไตรมาส1		χ ²	df	Sig.
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
เพศ					
ชาย	3 (27.3)	8 (72.7)	0.004	1	0.688
หญิง	8 (20.5)	31 (79.5)			
อายุ					
ไม่เกิน 40 ปี	6 (23.1)	20 (76.9)	0.000	1	1.000
มากกว่า 40 ปี	5 (20.8)	19 (79.2)			
ระดับการศึกษา					
ไม่เกินปริญญาตรี	7 (25.9)	20 (74.1)	0.147	1	0.701
สูงกว่าปริญญาตรี	4 (17.4)	19 (82.6)			
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
ไม่เกิน 10 ปี	7 (30.4)	16 (69.6)	0.973	1	0.324
มากกว่า 10 ปี	4 (14.8)	23 (85.2)			
สังกัดกลุ่ม/ฝ่าย					
กลุ่มงานวิชาการ	11 (39.3)	17 (60.7)	8.909	1	0.001
กลุ่มงานสนับสนุน	0 (0.0)	22 (100.0)			

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ด้านสังกัดกลุ่ม/ฝ่าย มีความสัมพันธ์กับการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ.2565 ไตรมาสที่1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 ไตรมาสที่ 2

ปัจจัยส่วนบุคคล	การบริหารงบประมาณ ไตรมาส2		χ^2	df	Sig.
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
เพศ					
ชาย	4 (36.4)	7 (63.6)	0.000	1	0.728
หญิง	12 (30.8)	27 (69.2)			
อายุ					
น้อยกว่า 40 ปี	9 (34.6)	17 (65.4)	0.012	1	0.913
มากกว่า 40 ปี	7 (29.2)	17 (70.8)			
ระดับการศึกษา					
ปริญญาตรี	8 (29.6)	19 (70.4)	0.007	1	0.932
สูงกว่าปริญญาตรี	8 (34.8)	15 (65.2)			
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน					
น้อยกว่า 10 ปี	9 (39.1)	14 (60.9)	0.481	1	0.488
มากกว่า 10 ปี	7 (25.9)	20 (74.1)			
สังกัดกลุ่ม/ฝ่าย					
วิชาการ	16 (57.1)	12 (42.9)	15.955	1	0.000
สนับสนุน	0 (0.0)	22 (100.0)			

จากตารางที่ 5 พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ด้านสังกัดกลุ่ม/ฝ่าย มีความสัมพันธ์กับการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ.2565 ไตรมาสที่2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณกับการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 ไตรมาสที่ 1

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณ	การบริหารงบประมาณ ไตรมาส1		χ^2	df	Sig.
	ผ่านเกณฑ์	ไม่ผ่านเกณฑ์			
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)			
1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และการร่วมมือภายในองค์กร					
น้อยที่สุดถึงมาก	4 (18.2)	18 (81.8)	0.055	1	0.734
มากที่สุด	7 (25.0)	21 (75.0)			
2. การติดต่อสื่อสารที่ดี					
น้อยที่สุดถึงมาก	3 (10.7)	25 (89.3)	3.347	1	0.042
มากที่สุด	8 (36.4)	14 (63.6)			
3. การกำหนดเป้าหมายตาม งบประมาณที่เหมาะสม					
น้อยที่สุดถึงมาก	6 (18.8)	26 (81.3)	0.148	1	0.494
มากที่สุด	5 (27.8)	13 (72.2)			
4. การกำหนดระยะเวลาในการ ตัดสินใจ					
น้อยที่สุดถึงมาก	3 (10.7)	25 (89.3)	3.347	1	0.042
มากที่สุด	8 (36.4)	14 (63.6)			
5. แผนงานที่ยืดหยุ่นได้					
น้อยที่สุดถึงมาก	4 (13.3)	26 (86.7)	2.142	1	0.090
มากที่สุด	7 (35.0)	13 (65.0)			
6. การติดตามผลการปฏิบัติงาน					
น้อยที่สุดถึงมาก	1 (3.8)	25 (96.2)	8.316	1	0.004
มากที่สุด	10 (41.7)	14 (58.3)			

จากตารางที่ 6 พบว่าปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดี การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับผลการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 ไตรมาสที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 7 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณกับการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 ไตรมาสที่ 2

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพ การบริหารงบประมาณ	การบริหารงบประมาณ ไตรมาส2		χ^2	df	Sig.
	ผ่านเกณฑ์ จำนวน (ร้อยละ)	ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน (ร้อยละ)			
1. การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และการร่วมมือภายในองค์กร					
น้อยที่สุดถึงมาก	8 (36.4)	14 (63.6)	0.079	1	0.779
มากที่สุด	8 (28.6)	20 (71.4)			
2. การติดต่อสื่อสารที่ดี					
น้อยที่สุดถึงมาก	7 (25.0)	21 (75.0)	0.795	1	0.373
มากที่สุด	9 (40.9)	13 (59.1)			
3. การกำหนดเป้าหมายตาม งบประมาณที่เหมาะสม					
น้อยที่สุดถึงมาก	9 (28.1)	23 (71.9)	0.218	1	0.640
มากที่สุด	7 (38.9)	11 (61.1)			
4. การกำหนดระยะเวลาในการ ตัดสินใจ					
น้อยที่สุดถึงมาก	7 (25.0)	21 (75.0)	0.795	1	0.373
มากที่สุด	9 (40.9)	13 (59.1)			
5. แผนงานที่ยืดหยุ่นได้					
น้อยที่สุดถึงมาก	8 (26.7)	22 (73.3)	0.463	1	0.496
มากที่สุด	8 (40.0)	12 (60.0)			
6. การติดตามผลการปฏิบัติงาน					
น้อยที่สุดถึงมาก	5 (19.2)	21 (80.8)	2.928	1	0.087
มากที่สุด	11 (45.8)	13 (54.2)			

จากตารางที่ 7 พบว่าปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และการร่วมมือภายในองค์กร การติดต่อสื่อสารที่ดี การกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ แผนงานที่ยืดหยุ่นได้ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 ไตรมาสที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถอภิปรายผลงานวิจัย การศึกษาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายใน (ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้าน ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ) กับการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี ที่รับผิดชอบแผนงานโครงการเงินงบประมาณ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 78.0 อายุไม่เกิน 40 ปี ร้อยละ 52.0 การศึกษาระดับไม่เกินปริญญาตรีมากที่สุด ร้อยละ 54.0 ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานเกิน 10 ปี ร้อยละ 54.0 สังกัดกลุ่มงานวิชาการ ร้อยละ 56.0 โดยเจ้าหน้าที่ที่สังกัดกลุ่มงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กับผลการบริหารงบประมาณ ไตรมาสที่ 1 และ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านสังกัดกลุ่มงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กับผลการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 อาจเป็นเพราะบุคลากรทุกคนได้รับการมอบหมายงานที่แตกต่างกันไปตามหน้าที่ภารกิจที่รับผิดชอบ ประกอบกับบุคลากรที่มีลักษณะหลากหลายทั้งด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และสังกัดกลุ่ม/ฝ่ายในหน่วยงาน ซึ่งมีเป้าหมายในการทำงานให้สัมฤทธิ์ผลตามงานที่ได้รับมอบหมาย และนโยบายจากส่วนกลางที่กำหนดไว้ ตามมาตรฐาน กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางเดียวกัน บุคลากรที่สังกัดกลุ่มงานวิชาการได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์และได้วางแผนปฏิบัติการตามนโยบายของกรมอนามัย ซึ่งมีการกำหนดระยะเวลาและมีตัวชี้วัดกำกับกับการดำเนินงาน ส่วนกลุ่มงานสนับสนุนจะได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงาน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นค่าใช้จ่ายที่มีการเบิกจ่ายเมื่อสิ้นเดือน เช่น ค่าใช้จ่ายขั้นต่ำตามสิทธิ (ค่าตอบแทนแพทย์ไม่ทำเวชปฏิบัติ ค่าตอบแทน พตส.) ค่าจ้างเหมาเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ค่าสาธารณูปโภคบางส่วน เป็นต้น จึงไม่สามารถเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณให้รวดเร็วขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วัชรระ สะท้อนดี (2560) พบว่า ปัจจัยด้านบุคลากรมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมากกับประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีของสำนักการศึกษา กล่าวคือ การกำหนดคุณลักษณะงาน การคัดเลือก และการจัดวางบุคลากรให้เหมาะสม กับคุณลักษณะงานงาน และปริมาณงานที่เหมาะสม ส่งผลให้ระดับประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีสูงมากขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากสำนักการศึกษามีการจัดวางและคัดเลือกเจ้าหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งงาน รวมถึงมีการส่งเสริมการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มทักษะหน้าที่ให้แก่เจ้าหน้าที่ ส่งผลให้ประสิทธิผลการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปีสูงขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหาร ประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการแบ่งงานตามความชำนาญเฉพาะด้านอย่างถูกต้อง เหมาะสม

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ พบว่า ไตรมาสที่ 1 การติดต่อสื่อสารที่ดี การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2565 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ประเด็นการติดต่อสื่อสารที่ดี บุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 มีการวางแผนการปฏิบัติการที่ชัดเจน ครอบคลุม และเป็นไปตามนโยบาย พร้อมทั้งมีการประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและแผนปฏิบัติการให้เครือข่ายรับทราบ อย่างทั่วถึง และถูกต้อง เข้าใจตรงกัน จึงทำให้การบริหารงานและงบประมาณเป็นไปตามเกณฑ์ที่กรมอนามัยกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ธนกร เอกเผ่าพันธุ์ (2548) กล่าวถึงประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ (Budgeting Management Efficiency) ด้านการติดต่อสื่อสารที่ดีคือ การให้มีการประสานงานส่งข้อมูลถึงกันโดยทั่วถึง รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มหรือระหว่างหน่วยงานด้วยกัน การได้รับข้อมูลอย่างทั่วถึงและถูกต้องจะช่วยให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน การปฏิบัติงานก็จะเป็นไปด้วยความราบรื่นและได้รับผลดี การสื่อสารสามารถเชื่อมโยงความคิดเห็นและความเข้าใจของบุคคลในองค์กรเข้าด้วยกัน การบริหารงานให้มีประสิทธิภาพบรรลุเป้าหมายขององค์กรได้ต้องอาศัยการสื่อสาร การตัดสินใจต้องอาศัยการสื่อสารข้อมูลที่ใช้ประกอบการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้ามีข้อมูลสื่อสารไม่เพียงพอหรือไม่ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง การตัดสินใจอาจผิดพลาดทำให้กิจการได้รับผลเสียหายได้การสื่อสารที่ดีต้องมีการสื่อสารที่ถูกต้องตรงกัน

ประเด็นการกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจและการติดตามผลการปฏิบัติงาน บุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 ได้ดำเนินการเตรียมการจัดทำแผนปฏิบัติการก่อนสิ้นปีงบประมาณ โดยการนำสถานการณ์การดำเนินงานในปีที่ผ่านมาและแนวโน้ม รวมถึงนโยบายมาร่วมวางแผน โดยมีการกำหนดระยะเวลา (timeline) ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และมีการนำแผนยุทธศาสตร์มาประกอบการตัดสินใจในการวางแผน เพื่อให้มีระยะเวลาในการตัดสินใจและเปรียบเทียบข้อมูลได้อย่างครบถ้วน ครอบคลุม ซึ่งจะมีระยะเวลาในการปรับเปลี่ยนแผนได้ตามสถานการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ธนกร เอกเผ่าพันธุ์ (2548) กล่าวถึงประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ (Budgeting Management Efficiency) การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ คือ การวางแผนและควบคุมกำไรจะได้ผลดีฝ่ายบริหารจะต้องกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ และเรื่องเล็กน้อยๆ ให้เหมาะสม และสอดคล้องกับการวางแผนและควบคุมกำไร การตัดสินใจของผู้บริหารจะเกิดผลขึ้นในอนาคตอาจจะเร็วหรือช้าแล้วแต่กรณี ดังนั้นผู้บริหารจะต้องพิจารณาว่าจะวางแผนและตัดสินใจสำหรับระยะเวลานานเท่าใดจึงจะได้ผลดี ปัญหาเรื่องเวลาจำเป็นในการวางแผนและตัดสินใจ การตัดสินใจเรื่องสำคัญ ควรจะให้เวลาศึกษาข้อมูลอย่างละเอียด ให้เวลาวิเคราะห์ประเมินผลอย่างเพียงพอและควรจะผ่านการปรึกษาหารือระดมความคิด เพื่อการวางแผนและควบคุมให้รอบคอบ ปัญหาในการวางแผนด้านต่างๆ จะหมดไปหรือลดน้อยลง ถ้าการตัดสินใจกระทำในวันสุดท้ายของการวางแผนก็อาจจะทำให้การวางแผนไม่รัดกุมพออาจเกิดปัญหาขึ้นได้ ผลเสียจะเกิดแก่กิจการ การนำผลงานในอดีตที่ได้ผ่านการตัดสินใจมาแล้ว มาใช้เป็นแนวทางสำหรับการตัดสินใจในอนาคตจะได้ผลเป็นอย่างไรดี แต่จะต้องนำมาปรับให้เหมาะสม

กับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไปเสียก่อน การปล่อยเวลาให้ล่วงเลยไปจนทำให้ต้องตัดสินใจกะทันหันในช่วงสุดท้าย อาจทำให้ขาดการพิจารณาอย่างรอบคอบ มองปัญหาไม่ครบถ้วน การตัดสินใจไม่ดีพอหรืออาจเสียหายได้ ในการวางแผนงานที่เป็นช่วงเวลา ฝ่ายบริหารต้องวางแผนให้ต่อเนื่องกันสำหรับแต่ละโครงการที่กำหนดไว้ ซึ่งแต่ละโครงการก็มีระยะเวลาที่ไม่เท่ากัน แตกต่างกันไป บางครั้งอาจมีโครงการหรือกิจกรรมบางอย่างต้องปฏิบัติไปพร้อมกันมากกว่า 1 โครงการ ผู้บริหารก็จะวางแผนประเมินผลและควบคุมการดำเนินงานในช่วงเวลาสั้นๆ เจ้าของหรือผู้มีผลประโยชน์เกี่ยวข้องจะต้องกำหนดเวลาที่ต้องการ เพื่อให้มีเวล เพียงพอในการพิจารณาผลงาน และกำไร ดังนั้นการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน หรือรายงานแสดงความก้าวหน้าของแผนงานจะรายงาน เป็นช่วงเวลา เพื่อให้มีเวลาในการพิจารณาผลงานอย่างเพียงพอ แผนงานในแต่ละช่วงเวลาจะแสดงเวลาที่ แบ่งโครงการและการดำเนินงานที่ติดต่อกันนั้นออกเป็นช่วงๆ แผนงานเป็นช่วงเวลาจึงมีแผนกำไรระยะสั้นและ แผนกำไรในระยะยาวเข้าไว้ในช่วงเวลาเดียวกันด้วย

ประเด็นการติดตามผลการปฏิบัติงาน บุคลากรของศูนย์อนามัยที่ 5 มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน ทุกเดือน และจัดทำรายงานผลการดำเนินงานรายไตรมาส ตามตัวชี้วัดที่กำหนด มีทั้งระบบรายงานเป็นเอกสาร และการรายงานในระบบการติดตามผลการปฏิบัติงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ (DOC) จึงส่งผลให้การ กำกับติดตามผลการปฏิบัติงานและการเบิกจ่ายงบประมาณมีความรวดเร็ว และมีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ หากเจอสถานการณ์ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานที่ได้วางแผนไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ ธนกร เอกเผ่าพันธุ์ (2548) กล่าวถึง ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ (Budgeting Management Efficiency) ว่า การติดตามผลการปฏิบัติงาน การวางแผนและควบคุมกำไร จะได้ผลเต็มที่จะต้องมีการติดตาม ผลการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดและสม่ำเสมอ เพื่อที่จะได้แก้ไขหรือปรับแผนได้ทันการณ์ ถ้าพบว่ามี ความเสียหายเกิดขึ้นแก่กิจการ การติดตามผลงานนี้อาจทำได้โดยวิธีสังเกตการณ์ การรับรายงานด้วยวาจาจาก หัวหน้าหน่วยงาน หรือให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษรเป็นระยะๆ ตามความต้องการของผู้บริหารหรือตาม กำหนดเวลาที่แน่นอน การติดตามผลงานต้องใช้ประกอบกัน แต่สิ่งที่จำเป็นและสำคัญที่สุด คือ การรายงานผล การปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งกำหนดแบบตามที่ต้องการทราบข้อมูล และจำเป็นแก่การ ประเมินผลงาน ส่วนการสังเกตการณ์ด้วยตนเองหรือรับฟังด้วยวาจา เป็นส่วนเสริมเป็นครั้งคราวในกรณีที่ ต้องการรายละเอียดเพิ่มเติม

การบริหารงบประมาณในไตรมาสที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ทั้ง 6 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการมีส่วนร่วมในการบริหารงานและการร่วมมือภายในองค์กร ด้านการติดต่อสื่อสาร ที่ดี ด้านการกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่เหมาะสม ด้านการกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ ด้าน แผนงานที่ยืดหยุ่นได้ และด้านการติดตามผลการปฏิบัติงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับการบริหารงบประมาณ ประจำปี พ.ศ. 2565 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านกลุ่มงานสนับสนุน มีผลการบริหารงบประมาณไม่ผ่านเกณฑ์ในไตรมาสที่ 1 และ 2 มากกว่ากลุ่มวิชาการ เนื่องจากแผนปฏิบัติการส่วนใหญ่เป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเป็นรายเดือนและจ่ายสิ้นเดือน ดังนั้นจึงควรพัฒนาให้มีการวางแผนในส่วนที่ไม่ใช่เป็นค่าใช้จ่ายที่จ่ายเป็นรายเดือน นำมาทำแผนช่วงไตรมาสที่ 1 และ 2 เช่น การวางแผนพัฒนาบุคลากร โดยการจัดการอบรมเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรของหน่วยงาน วางแผนการจัดซื้อวัสดุที่ต้องใช้ทั้งปีในไตรมาสแรก อีกทั้งยังเป็นการ lean ระบบให้จัดซื้อเพียงครั้งเดียว ซ่อมแซมบำรุงรักษา (maintenance) วัสดุอุปกรณ์เพื่อให้สามารถใช้งานได้ทันต้นปีงบประมาณ และกำหนดให้ทุกกลุ่มงานที่รับผิดชอบแผนงานโครงการเงินงบประมาณวางแผนการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นการจัดประชุม/อบรม/สัมมนา ให้ได้ร้อยละ 50 ของแผนการจัดประชุม/อบรม/สัมมนา ที่วางไว้ ทั้งนี้ให้เหมาะสมกับตัวชี้วัดที่กำหนด

ปัจจัยด้านประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณ ประเด็นการติดต่อสื่อสารที่ดี การกำหนดระยะเวลาในการตัดสินใจ และการติดตามผลการปฏิบัติงาน มีผลต่อการบริหารงบประมาณ ดังนั้น จึงควรมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ แนวทาง และแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน และควรมีการกำหนดมาตรการที่เคร่งครัดมากขึ้นในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณและการปฏิบัติตามแผนงบประมาณ กำหนดระยะเวลาการตัดสินใจพิจารณาปรับแผนการปฏิบัติการเพื่อรองรับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานตามแผนงานโครงการที่กำหนดไว้ โดยควรจัดประชุมทุกเดือนและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการควบคุมกำกับและรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณแบบ real time ให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบแผนงานโครงการสามารถเปิดดูรายงานได้ตลอดเวลา เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจปรับกิจกรรมและกระบวนการของแต่ละแผนงานโครงการ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยภายนอกที่ส่งผลต่อการบริหารงบประมาณของศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี เช่น สภาพแวดล้อม โรคระบาด ภัยธรรมชาติ หน่วยงานภาคีเครือข่าย เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลากรที่ระบุสถานะหน้าที่ เช่น ระดับหัวหน้ากลุ่ม

เอกสารอ้างอิง

- กชกร เกลิมกาญจนา. (2548). การงบประมาณ. กรุงเทพฯ: ท้อป.
- กรชนก เพิ่มคำ.(2563).ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ ของกรมทางหลวง
สังกัดส่วนกลาง.สารนิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาบัญชี คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสรีธรรม. (2543). การคลังว่าด้วยการจัดสรรและการกระจาย. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ธนกร เอกเผ่าพันธุ์.(2548).การวางแผนและควบคุมโดยงบประมาณ.กรุงเทพฯ : พิสิกส์เซ็นเตอร์.
 นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์.(2544). การบริหารงบประมาณ หลักทฤษฎีและวิเคราะห์เชิงปฏิบัติการ.

กรุงเทพฯ : หจก.เอมเทรคดิ่ง.

เบญจมาศ อภิสิทธิ์ภิญโญ. (2548).ความสำคัญของงบประมาณธนาคาร.กรุงเทพฯ : เนชั่น.

ลภัสสรดา โอสถานนท์.(2563).ประสิทธิภาพการบริหารจัดการงบประมาณ พ.ศ. 2563 เขตสุขภาพ
 ที่ 10.วารสารวิชาการสาธารณสุข ปีที่ 30 ฉบับเพิ่มเติม. <https://thaidj.org/index.php/JHS/article/view/10656/9368>

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์.(2547).ความสำเร็จในการบริหาร.กรุงเทพฯ : เนชั่น.

สุชี อินทา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลการบริหารงบประมาณของ
 สำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร.วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์ และ
 สังคมศาสตร์, 1(1), 37 – 58.https://so04.tcithaijo.org/index.php/jmhs1_s/article/view/243218

อรรถยุทธ อินทรปรีชา. (2549). การบริหารงบประมาณ. กรุงเทพฯ : มติชน.

อินสอน บัวเขียว. (2537). สารระสำคัญการบริหารชุมชน.กรุงเทพฯ : พินิจสำนักพิมพ์.